

Naturskyddsföreningen Mark

Tistelfjäril

Foto: Peter Nolbrant

Medlemsblad 2026

Naturskyddsföreningen i Mark

Ansvarig utgivare

Lars-Åke Andersson

Inledning

Inte helt enkelt att fokusera på lokala naturvårdsfrågor när omvärlden skakar, men vi får koncentrera oss på det vi kan påverka, och det är det som berör naturen och miljön i Marks kommun. Möjligheter till att påverka har vi ju alla detta valår. Flertalet av de som gjort valet att bli medlem i Naturskyddsföreningen har väl en tanke om att det skall stärka kampen för naturen och miljön. Naturskyddsföreningen är en partipolitisk obunden organisation, men vår vilja att påverka politiken är stark och väl förankrad. På riksplanet har vi företrädare som hävdar sig väl i sakfrågorna, och på regional och lokal nivå förs också ett stark opinionsarbete.

Under Tidöpartiernas mandatperiod har klimatarbetet stagnerat, och åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden satts på undantag. Kraftigt minskade bidrag till naturvård har inte bara påverkat naturen i sig, utan även möjligheterna till att besöka den. Underhåll av leder och faciliteter som gör det möjligt att besöka våra nationalparker och naturreservat har fått halverade anslag. Den så viktiga Naturrestaureringslagen har röstats ner av regeringen. Den gick ändå igenom i EU. En betydande minskning av bidragen till kalkning av försurade vatten kan komma att spolia det arbete som byggts upp sedan fyrtio år tillbaka. Flera sjöar i Mark kommer att drabbas. Så det finns stor anledning att syna partiernas program för den som tycker att det är viktigt att uppleva en levande natur att vistas i, fiska, plocka bär och svamp eller njuta av fågelsång, blommor och fjärilar.

Vårt lokala arbete har under det gångna året präglades mycket av skogsfrågor. Vi har jobbat på med att följa upp skogsvårdsplaner och vid några tillfällen gjort besök i fält. Tyvärr har vi inte lyckats med ambitionen att aktivera skogsgruppen som vi önskat. Vi får jobba på att den skall komma i gång igen nu framöver. Emellertid har vi granskat ett drygt femtiotal avverkningsanmälningar. I några fall har de varit så bristfälligt ifyllda att vi gjort anmärkningar till Skogsstyrelsen. Hänsyn till vatten har varit det som fallerat i de flesta fallen. När vi gör efterbesök på avverkningar är det just skyddszoner vid bäckar och sjöar, men även till våtmarker som bristerna märks mest.

Det går att skönja ett försiktigt men ändå märkbar ökning av ambitionerna med att ta större hänsyn utifrån vad som kan tolkas när avverkningsanmälningarna kollas. Att det förhåller sig så i verkligheten är en fråga som återstår att besvara. Där har vi en uppgift som innebär ett stort arbete att följa upp, men angeläget att försöka klara.

Skogsgruppen har haft en dialog med skogsbruket som har varit givande. Några i den grupp som vi engagerat har varit egenverksamma skogsägare. I kategorin egenverksamma skogsbrukare finner man de som är mest motiverade att förändra brukandet av skog till en mera hållbar näring. Det är också där som den största kunskapen finns om hur skötseln skall gå till. Det vi kan bidra med är artkunskap och att identifiera värdefulla biotoper.

Gert Olsson har gjort en film som visualiserar utmaningar och de förändringar som måste till för att skogsbruket skall klara att ställa om till en hållbarare hantering. Se vidare uppgifter om filmen i programmet.

Lars-Åke Andersson, ordförande

Skogsnätverk i Mark för biologisk mångfald.

Många som har intresse av att vistas i skogen. Som skogsägare, bär och svamp-plockare eller allmänt intresserade av bara upplevelsen. Gemensamt för oss är intresset för naturen i skogen. Vi vill också få med oss de som kollar art-förekomster mera specifikt. Målet är säkerställd och ökad biologisk mångfald i skogs-landskapet.

Medel:

Studiecirkel där vi lär oss av varandras erfarenheter om skogens arter. Knyter resurspersoner till oss som kan lagstiftning och lär oss om nyckelarter för att identifiera ur biologisk mångfald värdefulla skogsmiljöer. Vi kommer att gå igenom hur rapportering till Artportalen går till. Vi orienterar oss även i de webbverktyg som finns för att kolla avverkningsanmälningar. Fältstudier på lämpliga skogsbiotoper med höga naturvärden för att se på trädslag, mossor, lavar, svampar bl. a. Uppsöka skogsbrukare för att lära oss mera om problematiken kring övergången till hållbarare skötsel och avverkning.

***Anmälan till studiecirkeln om skogen sker till: naturimark79@outlook.com
070-327 34 22***

På vår årsstämma kommer vi att ta beslut om att revidera stadgarna efter riksföreningens rekommendationer. Ta del av förslaget på vår hemsida under rubriken stadgar.

Hemsidan: <https://mark.naturskyddsforeningen.se/>

Har du stött på något spännande eller mystiskt ute i naturen som du undrar över? Tveka inte att höra av dig till oss med dina frågor! Vi tar gärna emot funderingar kring allt från ovanliga växter och djur till märkliga fenomen – det finns inga dumma frågor. Så nästa gång du ser något som får dig att klia dig i huvudet, skicka i väg ett meddelande till oss. Vi hjälper gärna till att reda ut vad det kan vara!

Se kontaktuppgifter på nästkommande sida.

Programverksamheten

Alla är välkomna, medlemmar såväl som alla andra. Det kommer bli aktuellt med aktiviteter som uppkommer efter att programmet har skickats ut. För att vara förvissad om att inte gå miste om dessa eller de aktiviteter som fastställs genom kort varsel bör ni anmäla er till vår särskilda mejllista för aktiv naturvård: Peter Nolbrant:

peter.nolbrant@icloud.com.

Föreningssidan i Borås Tidning är ett annat forum som vi utnyttjar.

Facebookgrupp, Marks naturskyddskrets: Gunborg Windle.

Ansvarig och information: Lars-Åke Andersson: naturimark79@outlook.com

Tfn. 0703- 27 34 22

När du är ute i Marks vackra natur tar du behändigt hjälp av vår digitala guide, #marknatur. Den finns lätt tillgänglig i din mobil. Beskrivning av ett tjugotal platser med fantastiska foton och åskådliga kartor. Väl mött ute. i markerna!

PROGRAMAKTIVITETER 2026

I samarbete med Kinna Naturskyddsförening och Sätla Hembygdsförening

Söndag 8 mars 10:00. Holkrensning. Samling vid sjöstugan, mittemot Två Skyttlar. Vi kollar spår efter föregående års häckningar. Våffelserving!

Information: Enar Bonath, 070–6234862

Onsdag 18 mars 18:30. Årsstämma. Naturskyddsföreningen i Mark.

Baskagårdens Hembygdsgård, Varbergsvägen 35, Skene. På sista sidan i detta blad får ni en utförligare beskrivning.

Söndag 29 mars 10:00. Fagning Buarås-ängen. Buarås vindskydd, Ramhultafallets naturreservat. Vi räfsar och vårstadar ängen. Eldning vid torrt väder. Medtag matsäck.

Obs! Vid mycket dåligt väder flyttas aktiviteten till 6/4. Mer info på hemsidan. Sätla Hembygdsförening

Onsdag 25 mars 18:30. Filmpremiär för Gert Olssons film; Bruka utan att förbruka – vad gör vi med skogen. Konserthuset, Kinna. Det svenska skogsbruket behöver förändras. Dagens kalhyggesbruk förvandlar skogens biologiska system till plantager med oftast med bara ett trädslag. Ett stort antal arter är hotade på grund av detta system. För att klara den biologiska mångfalden och kvalitén i våra framtida skogar krävs ett nytt sätt se på skogen. I filmen kommer du att få möta skogsbrukare som tänker annorlunda. Du får ta del av insikter från forskare, turistföretagare och biologer som ger sin syn på vad som behöver göras för att framtiden i skogen ska bli ljusare både för de arter som har skogen som hem och för oss som på ett ansvarsfullt sätt ska kunna ta ut det överskott som skogen ger.

QR-kod som går till info och biljettförsäljning av filmen.

I samarbete med Naturskyddsföreningen i Mark och Studieförbundet

Söndag 12 april 10:00. Slättermarken vårstadas. Assbergsreservatet. Samling vid Kvarnagården, Gränevägen 4, Skene, kl. 10.00–13.00. Ta med räfsa och grensax om du har. Ta med något att fika. Information: Rune Freddly 076–1110361. Kinna Naturskyddsförening.

Måndag 4 maj 18:00. Länsstämma, Scoutstugan, Bollebygd. Innan årsmötet besöks slåtteräng vid Guldsandbivägen. Naturskyddsföreningen Södra Älvsborg.

Onsdag 6 maj 17:30. Vårutflykt i hemmamarker. Samling vid Kungsfors parkering, Skene, Vi vandrar från Kungsfors parkering till Skebro. Vi följer Viskan mot Assberg och studerar vårfloran ex. vätteros. Information: Rune Fredly tel. 0761-110361

Lördag 9 maj 10:00. Utflykt: Kulturreseptatet Äskhults by. Guidad visning av Äskhults 1700-talsby, ca 1 h. Efter en fikapaus går de som vill en utökad vandring i de restaurerade markerna runt byn. Ta med matsäck eller köp i kaffestugan. Samling klockan 10 uppe i byn. Avgift för guidning. Anmälan till Jenny, 0733879485.

Söndag 10 maj 9:00. Utflykt till Fjärås bräcka och Äskhult. Samling vid Kungsfors parkering, Skene, Heldag.

Vi upplever den skira bokskogen söder om Lygnern. Vi besöker Naturum vid Bräckan och studerar utställningar och intar fika. Vi vandrar runt Bräckan och kollar utsikten mot havet och Lygnern. Äskhult ger oss en tidsresa bakåt. Entré!

Byn ligger på en drumlin – högt över omgivningarna. Även här gör vi en vandring. Fikamöjligheter! Om tiden räcker kollar vi också några magnifika jättegrytor. Kängor och ryggsäck anbefalles! Ta med den mat och dryck du vill ha för hela dagen. Information: Rune Fredly tel. 0761-110361.

Lördag 30 maj 9:00. Försommarutflykt till Rösjö mosse. Samling vid Kungsfors parkering, Skene, klockan. Heldag. Rösjö mosse är Skaraborgs största våtmarkskomplex. Området ligger bara några kilometer sydväst om Hornborgasjön. Här är stillheten påtaglig och den ostörda miljön ger ett rikt fågelliv. En bra utgångspunkt för utflykter på mossen är Bastöna hembygdsgård i Norra Vånga, en gammalgård i originalskick från 1860. Är du vandringssugen kan du ta den nya vandringsleden på cirka 5 kilometer som startar vid Bastöna gammalgård och promenera över spångar på mossen bort till Rösjön. Leden är i det närmaste färdigbyggd, men det är fortfarande blött på några ställen där spänger inte har kommit på plats än. Vid Bastöna finns en enklare informationstavla med information om reservatet. Anmälan till rune.fredly@gmail.com

Söndag 7 juni 10:00. Utflykt till Gåshult. Samling vid Framnäs parkering, Fritslavägen 10, Kinna. Redan under 1760-talet bosatte sig de första personerna i Gåshult. Då var området svårodlad med mycket bergsmark. Det tunna jordlagret och att marken slåtrats och betats under lång tid har gett en unik biologisk mångfald. Under tidig sommar är orkidéblomningen en botanisk sevärdhet. Tack vare den tidigare ägarens omsorg och brukande av gården på ett gammalt vis in i modern tid är området idag ett av de artrikaste i länet. Sommartid betas ängsmarkerna runt Gåshult av kor. Information: Rune Fredly tel. 0761-110361.

Söndag 14 juni 10:00. De vilda blommornas dag. Samling vid Kungsfors mittemot Willys, Skene. Vi besöker Årenäs vid Lygnerns norra strand. Vi guidas av Mikael Redhammar. Information: Enar Bonath tel. 070-6234862

Lördag 18 juli 9:00. Slåtter på blomsterängen vid Årenäs. Samling vid reservatparkeringen för Årenäs Naturreservat. Tag med lie, räfsa och matsäck. Naturskyddsföreningen i Mark.

Måndag 27 juli 18:00. Slåttergille på Buarås-ängen. Buarås rastplats, Ramhultafallets naturreservat. Vi slå hembygdsföreningens äng tillsammans. Kom med egen lie eller låna på plats. Nybörjare är välkomna. Ta med matsäck. Sätla Hembygdsförening

Torsdag 30 juli 18:00. Räfsning Buarås-ängen. Buarås rastplats, Ramhultafallets naturreservat. Vi samlar upp och drar bort det slagna höet på ängen för att främja blommor, insekter och fåglar. Kom med räfsa och matsäck. Sätla Hembygdsförening

Lördag 1 augusti 8:30. Slåtter i Assbergsreservatet. Samling vid Kvarnagården, Gränevägen 4. Ta med lie och/eller räfsa. Skor eller stövlar som ger stöd åt fötterna rekommenderas. Vi håller på till cirka 13:00. KNF bjuder på slåtterlunch. Vi låter gräs och blommor ligga kvar till på torsdag 6 augusti för att maximera blomningen. Information: Rune Fredly på tel. 0761-110361. Kinna Naturskyddsförening

Söndag 16 augusti 10:00. Aktivitetsdag för Lygnernöringen. Med sten, grus och stock återskapar vi biotoper för Lygnerns öringbestånd i ett lokalt vattendrag tillsammans med Sportfiskarna och Naturskyddsföreningen. Alla åldrar, åskådare & deltagare välkomna. Plats för aktiviteten meddelas senare via hemsida & facebook. Sätla Hembygdsförening

Lördag 12 september 10.00. Öppet hus med aktiviteter kring Sjöstugan. Samling vid Sjöstugan, mittemot Två Skyttlar. Vi gör en kortare tipspromenad i Ramsholmens kulturreservat. Vi studerar sandbin, bihotell och tillverkar holkar. Vi kollar också resultatet av årets fågelhäckning. Våffelserving! Grill om vädret tillåter. Information: Rune Fredly tel. 0761-110361

Söndag 4 oktober 10:00. Lavutflykt Samling vid Framnäs parkering, Fritslavägen 10, Kinna Ta med fika för två fikapausar. Lämpliga kläder samt en lavflora och en lupp om du har. Information: Kenneth Hansson tel. 0706-254043. Kinna NF

Söndag 15 november 18:00. Bildvisningskväll. Vi samlas i Sjöstugan, mittemot Två Skyttlar. Medlemmar inbjuds att visa naturbilder från det gångna året. Det kommer att finnas projektor för digitala bilder. Ta in 10 - 15 bilder på ett USB-minne. Föreningen bjuder på fika. Information: Rune Fredly tel. 0761-110361. Kinna NF

Vi hälsar dig varmt välkommen att delta i våra aktiviteter. Oavsett om du är medlem eller inte, är du lika välkommen – här är alla med på lika villkor! Vi vill samla alla med ett intresse för naturen, vare sig du är nybörjare eller erfaren naturvän.

Våra olika föreningar har samma mål: att upptäcka naturen tillsammans, lära oss mer om dess skatter och framför allt ha roligt.

Foto: Lars-Åke Andersson

Mångfald

Man kan verkligen förundras över naturens mångfald och samband. Forskare upptäcker mer och mer hur intrikata nätverk det finns i ekosystemen. I skogar samarbetar träd, mossor, svampar, bakterier och djur med varandra som gör att förutsättningar för mer liv och mångfald ökar. Ett liv som söker sig fram och en mångfald som skapar kreativitet, som löser problem och tar vara på de begränsade resurserna i den levande biosfären. Det handlar om optimering i stället för maximering.

Vi är också en del av denna komplexa natur. Vi är sammanflätade med den. Kolet och vattnet i våra kroppar utbyts hela tiden med träden, vattendragen, atmosfären och alla andra djur.

Det är detta nätverk av mångfald som kan inspirera oss att agera på ett motsvarande sätt. Att se mångfalden som en resurs eller ett kapital för tillväxt och kreativitet. Där mångfalden både är till för sin egen skull och en förutsättning för vår framtid. Hur kan jag tänka och agera så att mångfalden kan växa och bidra till en framtid full med liv?

Vi behöver på samma sätt mångfald och samarbete på det mänskliga planet. Det är först när vi kan mötas med våra olika kunskaper, perspektiv och erfarenheter som vi verkligen kan vara kreativa tillsammans, söka oss fram och lösa komplexa frågor. Det ger inspiration och engagemang. För detta behövs en jordmån av lyssnande och öppenhet som är mån om mångfalden. Det blir en tydlig och viktig motbild mot det vi nu ser på många ställen i världen.

Foto: Peter Nolbrant

Årsstämma
Naturskyddsföreningen i Mark
Baskagården Hembygdsgård
Varbergsvägen 35, Skene
Onsdag 18 mars 18:30
Kungens hjortar

De vackra hjortarna i Jægersborg Dyrehave norr om Köpenhamn har fångats i kameraögat av Christer Hansson, fotograf på Markbladet. I dag fotograferar han natur-, sport och dokumentärt. Hans uppskattade utställning "Mjölkbonden på Torp" har visats på Abecita Popkonst & Foto. Ett unikt tillfälle att ta del av kronhjort, dovhjort och sikahjort i den vackra naturen i parken som i dag är en del av UNESCOs världsarv.

Välkomna!

Naturskyddsföreningen i Mark

Ordförande/kontaktperson

Lars-Åke Andersson, Skjutbanelvägen 6, 511 71 FRITSLA

070-327 34 22 naturimark79@outlook.com

Webb: <http://mark.naturskyddsforeningen.se/>

Till alla medlemmar: Meddela gärna er e-postadress till oss. Även de som har uppgett adressen, men känner på sig att den är inaktuell kan meddela oss rätt e-postadress. Allt för att bättre nå ut till er medlemmar när vi har olika arrangemang. Skicka adressändringen till:
naturimark79@outlook.com

Naturskyddsföreningen i Mark
samarbetar med Studieförbundet

Studie
främjandet